

Mārupes novada pašvaldības Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sēde

SĒDES PROTOKOLS Nr. 1/2025

DATUMS: 2025. gada 27. februārī

SĒDE SĀKAS: plkst. 17:30

VIETA: Atpūtas komplekss "Viesītes" ("Jumtiņi", Jaunmārupe, Mārupes novads)

PADOMES SASTĀVS (piedalās):

1. **Ilze Žunde**, Mārupes novada Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūras mārketinga speciāliste,
2. **Patrīcija Vēvere-Boša**, Mārupes novada Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūras tūrisma speciāliste,
3. **Jūlija Sveženceva**, Mārupes novada Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūras Tūrisma informācijas un amatu mājas vadītāja,
4. **Arta Vigule**, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītājas vietniece kultūras jomā,
5. **Elīna Brigmane**, Biedrība "Pierīgas tūrisma asociācija",
6. **Zane Dūšele**, Biedrība "Pierīgas Partnerība",
7. **Irina Millere**, SIA AV "Apsaimniekotājs",
8. **Raimonds Olekšs**, Viesnīca un ģimenes restorāns "Irbēni",
9. **Daiga Kiopa**, Mārupes novada iedzīvotāja,
10. **Miķelis Jakunovs**, Mārupes novada iedzīvotājs,
11. **Agita Gancone**, Mārupes novada iedzīvotāja,
12. **Mārtiņš Roze**, Mārupes novada iedzīvotājs,
13. **Gunta Lielkāja**, Mārupes novada iedzīvotāja.

PIEAICINĀTIE (piedalās):

14. **Ilze Krēmere**, Izpilddirektors vietniece attīstības un vides jautājumos, Attīstības un plānošanas pārvaldes vadītāja.

PADOMES SASTĀVS (nepiedalās):

1. **Rolands Janeks**, Mārupes novada iedzīvotājs,
2. **Uģis Pinete**, "Coffee STOP" pārstāvis,
3. **Kristaps Kunrads**, LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava "Babīte",
4. **Rūta Skujeniece**, Mārupes novada iedzīvotāja.

DARBA KĀRTĪBA:

1. Par Mārupes novada pašvaldības budžetu un aktualitātēm 2025. gadā;
2. Par MUST 2025. gada darba plāniem;
3. Par aktuālo informāciju kultūrā 2025. gadā;
4. Diskusija par iekļaujoša tūrisma veicināšanu Mārupes novadā;
5. Informācija par jaunu padomes sasaukumu. Citi jautājumi un ierosinājumi.

Norise. Sanāksme notiek atpūtas kompleksā "Viesītes". J. Sveženceva iepazīstina ar sēdes darba kārtību.

1) Par Mārupes novada pašvaldības budžetu un aktualitātēm 2025. gadā.

I. Krēmere iepazīstina ar Mārupes novada pašvaldības budžetu un aktualitātēm 2025. gadā. Informē par plānotajiem ieņēmumiem, sadalot tos pa kategorijām – iedzīvotāju ienākumu nodoklis (73%), valsts budžeta transferti (19,4%), nekustamā īpašuma nodoklis (5,3%) un citi ieņēmumi (2,3%). Lielākie izdevumi procentuāli plānoti izglītībai (47,4%), pašvaldību izlīdzināšanas fondam (16,7%) un ielu un ceļu uzturēšanai un būvniecībai (10,6%). Ieskiecē aktuālo Mārupes novada demogrāfisko situāciju, pieminot veiktā pētījuma “Vispārējās izglītības pakalpojumu pieprasījuma prognoze Mārupes novada Babītes uz Salas pagastam laika posmam līdz 2034. gadam” rezultātus. Informē par izmaiņām (pieaugumu) sociālās palīdzības pabalstos, uzsverot atbalsta pieaugumu jaundzimušo aprūpei.

Turpinājumā iepazīstina ar šī gada investīciju plānu, stāstot par investīciju apjomu pa gadiem (īkgadējs pašvaldības budžeta salīdzinājums ar citiem finansējuma apjomiem) un investīciju dalījumu pa rīcības virzieniem. Tiek pieminētas nozīmīgākās investīcijas izglītības, sporta un aktīvās atpūtas, privātās līdzdalības projektu un mobilitātes jomās.

Noslēgumā tiek informēts par sabiedrības līdzdalības iespējām, uzsverot, ka šobrīd notiek balsošanas process projektu konkursā “Mārupe – mūsu mājas”. Piemin Līdzdalības budžeta projekta konkursu un izmaiņas balsošanas procesos. Stāsta par jaunizstrādātā Teritorijas plānojuma 2024.-2036. gadam 1. redakciju, informējot par publiskās apspriešanas periodu un plānotajām sanāksmēm.

Diskusijā piedalās R. Olekšs, I. Krēmere, D. Kiopa, A. Gancone un M. Jakunovs.

R. Olekšs un M. Jakunovs jautā, vai vēlāk tiks nosūtīts pētījums par pieprasījumu pēc izglītības pakalpojumiem Babītes un Salas pagastos nākotnē, uz ko tiek sniegta apstiprinoša atbilde.

D. Kiopa interesējas par jaunas kultūrtelpas izveides virzību, uz ko tiek sniegta atbilde, ka investīciju plānā ir iekļauts metu konkurss par multifunkcionāla kultūras centra izveidi.

A. Gancone ierosina pašvaldībā izveidot jaunu konsultatīvo padomi, kurā tiek apspriesti vides jautājumi. Tiek diskutēts par iedzīvotāju un pašvaldības sadarbības nozīmīgumu kopīgu mērķu sasniegšanai.

2) Par MUST 2025. gada darba plāniem.

J. Sveženceva iepazīstina ar Mārupes novada Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūras (MUST) šī gada lielākajiem un nozīmīgākajiem plāniem uzņēmējdarbības, sabiedrības iesaistes un mārketinga jomās. **Uzņēmējdarbības** jomā plānotas tādas aktivitātes kā veikt izpēti un sagatavot priekšlikumus jauniešu nodarbinātības veicināšanai novada uzņēmumos, uzņēmējdarbības atbalsta grantu administrēšana, datu bāzes paplašināšana un segmentēšana, novada mājražotāju pārstāvēšana “Rīga Food” izstādē un pasākumu organizēšana.

Saistībā ar **sabiedrības iesaisti** plānotas tādas aktivitātes kā izstrādāt sabiedrību izglītojošu materiālu (digitālu vai drukātu) apkaimju identitātes stiprināšanai, turpināt apkaimju stāstu rubriku informatīvajā izdevumā “Mārupes Vēstis” un digitālajos pašvaldības kanālos, piedalīties pašvaldības pasākumos ar informatīvo telti, īstenot projektu “Mārupes novads 360”, tādējādi dodot iespēju iepazīt novada apkaimes caur VR brillēm, kā arī organizēt sabiedrības aptaujas, veidojot īpašu izlases kopu.

Mārketinga jomā plānots pavasarī uzstādīt vides objektu – pupuķi, izveidot MUST mājas lapu, patentu valdē reģistrēt novada logo, uzstādīt vietu zīmes par godu Mārupes un Babītes vārdam, turpināt demontēt neaktuālo simboliku vidē, kā arī sagatavot priekšlikumus un apzināt iespējamās sadarbības partnerus novada vides baneru digitalizācijai.

Turpinājumā *P. Vēvere-Boša iepazīstina* ar šī gada plāniem **tūrisma** jomā, stāstot par aktivitātēm, kas jau ir tikušas īstenotas – aktualizēta drukātā tūrisma karte un organizēta dalība starptautiskajā tūrisma izstādē “Balttour 2025”. Tāpat šogad plānots attīstīt veidus, kā tiek izplatītas novada tūrisma kartes, minot jau izveidoto sadarbību ar RIX Rīgas lidostu un bukletu izvietojumu DUS KOOL “Vēja ziedi”. Plānots īstenot arī tādas aktivitātes kā noslēgt vienošanos par dalību projektā “Sakrāj Latviju” un par novada tūrisma objektu iekļaušanu brīvdienas.lv aplikācijā, kā arī iesaistīties Pierīgas tūrisma asociācijas aktivitātēs.

Diskusijā piedalās R. Olekšs, P. Vēvere-Boša, E. Brigmane, Z. Dūšele, J. Sveženceva un I. Krēmere.

R. Olekšs jautā par veidiem, kā MUST aģentūra sadarbojas ar Pierīgas tūrisma asociāciju, uz ko tiek sniegta atbilde, ka aģentūra iesaistās visās Exit Rīga zīmola aktivitātēs un projektos. Kā piemērs tiek minēts plānotais Rīgas ielu pastaigu cikls, kura ietvaros tiks izveidoti vairāki jauni pastaigu maršruti Pierīgā – Mārupes novadā maršruts tiks veidots Piņķos.

Z. Dūšele interesējas par brīvdienas.lv aplikācijas izveidotājiem, uz ko tiek atbildēts, ka aplikāciju ir izveidojis privāts uzņēmējs un pati aplikācija publiski tiks palaista drīzumā. Tiek diskutēts par lietderību, pašvaldībai izstrādājot pašai savu aplikāciju vai izveidojot sadarbību ar jau esošām aplikācijām un vienojoties par informācijas, piemēram, novada tūrisma objektu iekļaušanu tajās.

I. Krēmere informē par jaunas pašvaldības mājaslapas izstrādi un tās pielāgošanu mobilajām ierīcēm.

Noslēgumā *P. Vēvere-Boša informē* par vēl citām šogad plānotajām aktivitātēm – sniegt informatīvu un praktisku atbalstu Medema purva takas 2. kārtas izveidei, atjaunot tūrisma standus Skārduciemā, Spuņciemā un Gātcieņā, izveidot jaunu audio gidu un iztulkot jau esošo audio gidu “Stāstu līkločos no Mārupes līdz Skultei” uz angļu valodu, izveidot jaunu tūrisma maršrutu, kā arī organizēt pasākumus. Tiek aicināts sekot līdzi MUST aģentūras aktivitātēm sociālajos tīklos *Facebook* un *Instagram*.

3) Par aktuālo informāciju kultūrā 2025. gadā.

A. Vigule iepazīstina ar aktuālo informāciju kultūrā 2025. gadā. Stāsta par šī gada pasākumu izmaksām, salīdzinot tās ar 2024. gada plānotajām un reālajām izmaksām. Turpinājumā iepazīstina ar katras kultūras iestādes (Mārupes Kultūras nams, Babītes Kultūrizglītības centrs un tā filiāle Salas pagastā “Vietvalži”, kā arī novada bibliotēkas) pasākumiem, kuri šogad tiks īstenoti pirmo reizi. Kā būtiskākie šī gada pasākumi tiek pieminēti tādi kā “Mārupei 100” (9. augusts), dārza svētki Pūpes parkā (13. jūnijs), grāmatas “Babītes vārdam 800” atvēršanas svētki (4. decembris), muzeju nakts pasākums “800 gados apkārt Babītes ezeram”, Baltās naktis Švarceniekos (5. septembris), kā arī tiek minēti grāmatu svētki Mārupē (12. aprīlis) par godu bibliomāta atklāšanai.

Turpinājumā tiek informēts par XIII Latvijas skolu un jaunatnes Dziesmu un Deju svētkiem, stāstot par veicamajiem sagatavošanās darbiem un iecerēm izveidot filmu “Ceļā uz Dziesmu svētkiem”. Noslēgumā tiek stāstīts par kopējo pasākumu kalendāru, kurā tiek likti gan pašvaldības, gan vietējo uzņēmēju un citu organizāciju lielākie pasākumi.

4) Diskusija par iekļaujoša tūrisma veicināšanu Mārupes novadā.

J. Sveženceva informē par diskusijas tēmu, izklāstot, kādēļ iekļaujoša tūrisma tēma ir aktuāla. Dalībnieki tiek rosināti uz diskusiju, lai kopīgi pārrunātu dažādus jautājumus.

Diskusijā piedalās J. Sveženceva, Z. Dūšele, I. Krēmere, R. Olekšs, A. Vigule, E. Brigmane, M. Jakunovs, A. Gancone un M. Roze.

Tiek diskutēts par to, kas ir iekļaujošs tūrisms un kāda ir tā definīcija. Turpinājumā tiek pārrunāti šādi jautājumi:

1. Vai Jūsaprāt, novadā būtu jāveicina iekļaujoša tūrisma attīstība?

Dalībnieki viennozīmīgi piekrīt, ka novadā iekļaujoša tūrisma attīstība būtu jāveicina.

2. Kāda ir pašreizējā situācija?

Pēc dalībnieku domām pašreizējā situācija tiek vērtēta kā viduvēja. Tiek diskutēts par tūrisma objektu, kuri neatrodas apdzīvotu vietu centrā, pieklūstamību.

J. Sveženceva un A. Vigule dalās gūtajā pieredzē Saldus novadā, kur J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā ir izveidota ekspozīcija neredzīgiem cilvēkiem. Tiek diskutēts par nepieciešamajām investīcijām, lai tūrisma objektus izveidotu pieklūstamākus. R. Olekšs iesaka, pirms ieguldīt līdzekļus, lai objektus veidotu pieklūstamākus, vērsties pie tādām biedrībām kā "Apeirons", lai noskaidrotu, kāda veida objekti būtu visaktuālākie. I. Krēmere piebilst, ka pirms līdzekļu ieguldīšanas ir nepieciešams rūpīgi izvērtēt efektivitāti, sākotnēji meklējot kompromisu starp visām iesaistītajām pusēm.

E. Brigmane dalās gūtajā pieredzē, organizējot iekļaujoša tūrisma maršruta izpēti Pierīgā. Tiek diskutēts par logotipa vai atpazīšanās zīmes iekļaušanu tūrisma objektos, kultūras iestādēs vai pasākumu afišās, informējot apmeklētājus par sniegto pakalpojumu pieejamību ikvienam. Tiek jautāts par statistiku saistībā ar asistentiem, kuri palīdz cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, uz ko tiek sniegta atbilde, ka ir apkopots asistentu skaits novada izglītības iestādēs. M. Jakunovs piebilst, ka ir izveidota tūrisma aģentūra, kura specializējas ekskursiju organizēšanā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, nodrošinot piemērotu transportu un ekskursijas programmu.

3. Kā veicināt izpratni un informēt plašāku sabiedrību par iekļaujoša tūrisma nozīmi?

Tiek diskutēts par iespējām apmācīt darbiniekus, kā arī organizēt izglītojošus seminārus. J. Sveženceva informē, ka šogad rudenī sadarbībā ar Rīgas Plānošanas reģionu tiks organizēts seminārs tūrisma pakalpojumu sniedzējiem, kurā tiks pārrunātas iekļaujoša tūrisma tēmas.

Tiek pārrunātas iespējas veidot "sajūtu dārzus", kurās vidi iespējams izjust ar dažādu maņu palīdzību.

4. Kādas digitālās inovācijas varētu uzlabot iekļaujošu tūrisma pieredzi?

Tiek minēti jau esošie risinājumi – audio gidu un virtuālu ekskursiju izveide caur VR brillēm. Tiek minētas arī tādas idejas, kā subtitru nodrošināšanu, veidojot tūrisma video.

5. Kā Jūs redzētu savu lomu vai līdzdalību veidojot iekļaujošāku tūrisma vidi?

No uzņēmēju perspektīvas līdzdalība tiek saskatīta, pielāgojot un pilnveidojot pieklūstamību savam objektam, savukārt no pašvaldības darbinieku puses loma tiek saskatīta, palīdzot sabiedrībai un citiem darbiniekiem labāk izprast pieklūstamības un iekļaujoša tūrisma aspektus. Tiek diskutēts par iekļaujošas vides veidošanu, aktivitātēs un pasākumos iesaistot ikvienu.

6. Par semināru – ko vēlētos uzzināt un kādas tēmas būtu visaktuālākās?

Organizējot izglītojošo semināru rudenī, tiek izteikti tādi priekšlikumi kā nodrošināt vizuālus vai fiziski sataustāmus piemērus, labākas izpratnes veidošanai, kā arī izmantot radošu pieeju, informācijas nodošanai auditorijai.

5) Informācija par jaunu padomes sasaukumu. Citi jautājumi un ierosinājumi.

E. Brigmane informē, ka pēc pašvaldību vēlēšanām, kas notiks 2025. gada 7. jūnijā, tiks veidots jauns padomes sasaukums. Klātesošie dalībnieki tiek aicināti turpināt darboties arī turpmāk.

E. Brigmane ziņo, ka Mārupes novada iedzīvotājs Rolands Janeks ir informējis par vēlmi izstāties no Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sastāva. *E. Brigmane aicina* balsot par R. Janeka izslēgšanu no Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sastāva.

Vienbalsīgi balsojot “PAR”, nolemj izslēgt R. Janeku no Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sastāva.

SĒDIBEIDZ: plkst. 19:50

PIENEMTIE LĒMUMI:

- 1) Izslēgt Mārupes novada iedzīvotāju R. Janeku no Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sastāva.

IZTEIKTIE PRIEKŠLIKUMI:

1) Par jaunas konsultatīvās padomes izveidi:

- Veidot jaunu konsultatīvo padomi, kurā tiek apspriesti vides jautājumi.

2) Par iekļaujoša tūrisma semināru tūrisma pakalpojumu sniedzējiem:

- Organizējot semināru, nodrošināt vizuālus vai fiziski sataustāmus piemērus, labākas izpratnes veidošanai, kā arī izmantot radošu pieeju, informācijas nodošanai auditorijai.

PIELIKUMI:

1. Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sēdes prezentācijas;
2. Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sēdes apmeklējuma parakstu lapa.

Protokolēja:

Mārupes novada Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūras
tūrisma speciāliste

P. Vēvere-Boša

Padomes priekšsēdētāja:

Biedrības “Pierīgas tūrisma asociācija” pārstāve

E. Brigmane